

Metropolia Suunhoidon opetusklinikka: Yksityisten suuhygienistipalveluiden kehittäminen

Esittelymateriaalia opiskelijoille

Kirsi Juvonen

Nina Kreander

Reetta Leppänen

Metropolia ammattikorkeakoulu

Suun terveydenhuollon tutkinto-ohjelma

Suuhygienisti (AMK)

Opinnäytetyö

21.4.2023

Tekijä	Juvonen Kirsi, Kreander Nina, Leppänen Reetta
Otsikko	Metropolia Suunhoidon opetuslinikka: Yksityisten suuhygienistipalveluiden kehittäminen
Sivumäärä	29 sivua + 5 liitettä
Aika	21.4.2023
Tutkinto	Suuhygienisti (AMK)
Tutkinto-ohjelma	Suun terveydenhuollon tutkinto-ohjelma
Ohjaajat	Lehtori Salla Pakarinen
Metropolia Ammattikorkeakoulun HyMy-kylän (Hyvinvointia Myllypurosta) yksityisten suuhygienistipalveluiden toiminta on alkanut syksyllä 2021 Myllypuron kampuksella. Yksityiset suuhygienistipalvelut toimivat Suunhoidon opetuslinikan yhteydessä ja palvelut tuottavat suuhygienistiopiskelijat yhdessä opettajiensa kanssa. Palveluille on kysyntää enemmän kuin tämänhetkiset resurssit antavat mahdollisuuden toteuttaa. Esille on noussut myös suuhygienistiopiskelijoiden oppimiskokemuksen vahvistaminen. Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli luoda kirjallista, yksityisten suuhygienistipalveluiden toimintaa esittelevää materiaalia suuhygienistiopiskelijoille. Tavoitteena tällä materiaalilla oli lisätä suuhygienistiopiskelijoiden tietoa yksityisistä palveluista ja innostusta osallistua näiden palveluiden tuottamiseen. Tarkoitus oli myös saada madallettua opiskelijoiden kynnystä hakeutua suorittamaan harjoittelua yksityisiin suuhygienistipalveluihin osana opintojen pakollisia työelämäharjoitteluja. Tiedonhakua ohjasivat asettamamme tutkimuskysymykset sekä opinnäytetyömme keskeiset käsitteet: toiminnallinen kehitystyö, saavutettavuus ja ammatillinen kasvu. Tietoa haimme aiheeseen sopivasta kirjallisuudesta sekä terveys- ja hoitoalan luotettavista tietokannoista. Opinnäytetyö toteutettiin monimuotoisena opinnäytetyönä. Opinnäytetyö oli toiminnallinen kehittämistyö, joka sisälsi myös laadullisen tutkimuksen elementtejä. Opinnäytetyössä haettiin havaittuihin käytännön ongelmiin ratkaisuja luomalla konkreettisia tuotoksia. Valikoiduille Metropolian suuhygienistiopiskelijaryhmille toteutettiin kysely yksityisistä suuhygienistipalveluista, jonka tulokset ohjasivat tuotettavan materiaalin lopputulosta. Opinnäytetyön tuotoksena syntyi 13-sivuinen sähköiseen oppimisympäristöön Moodleen H5P-pohjaan tehty esittelymateriaali Metropolia Ammattikorkeakoulun HyMy-kylän yksityisistä suuhygienistipalveluista. Materiaali on kohdennettu Metropolia Ammattikorkeakoulun suuhygienistiopiskelijoille. Esittelymateriaali sisältää tietoa Metropolia Ammattikorkeakoulun yksityisen suuhygienistipalveluiden toiminnasta sekä toimintaympäristöstä. Opettajat voivat käyttää opinnäytetyössä tuotettua materiaalia esitellessään suuhygienistiopiskelijoille yksityisten suuhygienistipalveluiden toimintaa.	
Avainsanat	Suuhygienisti, ammatillinen kasvu, perehdytys

Author	Juvonen Kirsi, Kreander Nina, Leppänen Reetta
Title	Development of Private Dental Hygiene services – presentation material for students
Number of Pages	29 pages + 5 appendices
Date	21 April 2023
Degree	Bachelor of Health Care, Oral Hygienist
Degree Programme	Oral Health Care, Bachelor's degree
Instructors	Saila Pakarinen, Senior Lecturer
The private Dental Hygiene services of Metropolia University of Applied Sciences' HyMy village (wellbeing from Myllypuro) have started operating in autumn 2021 on the Myllypuro campus. Private Dental Hygiene services operate in connection with the Metropolia's Teaching Clinic of Oral Health and is produced by Dental Hygiene students together with their teachers. There is more demand for the services than the current resources can provide. Strengthening the learning experience on Dental Hygiene students has also come up. The purpose of this thesis was to create written material for Dental Hygiene students presenting the activities of private Dental Hygiene services. The goal of this material was to increase Dental Hygiene students' knowledge of private services and their enthusiasm to participate in the provision of these services. The purpose was also to lower the threshold for students to apply for internships in private Dental Hygienist services as part of the mandatory work life internships of the studies. The search from information resources was guided by the research questions we set and the central concepts of our thesis: functional development work, accessibility, and professional growth. We looked for information from literature suitable for the topic and from reliable databases in the health and care sector. The thesis was a functional development work that also contained elements of qualitative research. In the thesis, solutions to observed practical problems were sought by creating concrete products. A survey about Private Dental Hygiene services was carried out for selected groups of Metropolia University of Applied Sciences Dental Hygiene students. The result of which guided the result of the material to be produced. As a result of the thesis, a 13-page presentation material was created for the electronic learning environment on the H5P basis of Moodle about the private Dental Hygiene services of the HyMy village of Metropolia University of Applied Sciences. The material is aimed at Dental Hygiene students at Metropolia University of Applied Sciences. The presentation material contains information about the operation and operating environment of Metropolia University of Applied Sciences Private Dental Hygiene services. The teachers can use the material produced in the thesis when they present Dental Hygiene students with the operation of private Dental Hygiene services.	
Keywords	Dental hygienist, professional growth, orientation

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Opinnäytetyön tarkoitus, tavoitteet ja kehittämistehtävät	2
3	Tietoperusta	3
3.1	Perehdyttäminen	3
3.2	Opiskeluhyvinvointi	3
3.3	Ammatillinen kasvu	4
3.4	Lean-ajattelu	5
3.5	Saavutettavuus	6
4	Opinnäytetyön toteuttaminen	6
4.1	Menetelmälliset lähtökohdat	6
4.2	Toimintaympäristö, kohderyhmä, hyödynsaajat	7
4.3	Lähtötilanteen kartoitus	9
4.3.1	Verkkokysely	10
4.3.2	Verkkokyselyn vastausten analysointi	12
4.4	Toiminnan etenemisen ja työskentelyn kuvaus	15
4.4.1	Toiminnan eteneminen	15
4.4.2	Tuotoksen kirjoittaminen, kuvaaminen, editointi	19
5	Opinnäytetyön tuotos	20
5.1	Tuotoksen kirjallinen materiaali	21
5.2	Tuotoksen videomateriaali	21
6	Pohdinta	22
6.1	Tuotoksen tarkastelu	22
6.2	Luotettavuus	23
6.3	Eettisyys	24
6.4	Tuotoksen hyödyntäminen	25
6.5	Kehittämisehdotukset	25
6.6	Ammatillinen kasvu opinnäytetyöprosessissa	26
	Lähteet	28
	Liitteet	
	Liite 1. Hakuprosessin kuvaus	
	Liite 2. Hakutulosten kuvaus	

Liite 3. Kyselylomake

Liite 4. H5P käsikirjoitus

Liite 5. Videon käsikirjoitus

1 Johdanto

Metropolia Ammattikorkeakoulun HyMy-kylän (Hyvinvointia Myllypurosta) yksityisten suuhygienistipalveluiden toiminta on alkanut syksyllä 2021 Myllypuron kampuksella. Yksityiset suuhygienistipalvelut toimivat Suunhoidon opetusklinikan yhteydessä ja ovat osa Metropolia Ammattikorkeakoulun tuottamia suunterveyden palveluja. Yksityiset suuhygienistipalvelut ovat Aluehallintoviraston myöntämän luvan mukaisia ja asiakkaille maksullisia suuhygienistipalveluita opiskelijatyönä. Suunhoidon opetuslinikalla suuhygienistiopiskelijat suorittavat myös muita opintoihin kuuluvia työelämäharjoitteita, joissa asiakkaat pääsevät Helsingin kaupungin läheteellä maksuttomaan hoitoon.

Yksityisiä suuhygienistipalveluita tuottavat opiskelijatyönä suuhygienistiopiskelijat yhdessä opettajiensa kanssa, ja palveluihin pääsevät yli 18-vuotiaat ilman hammaslääkärin lähetettä. Palveluihin kuuluu suun terveystarkastus, hoidon tarpeen arviointi, neuvonta, omahoidon ohjaus, värjäytymien poisto, anti-infektiivinen hoito, hampaiden valkaisuarviointi sekä hampaiden valkaisu eri menetelmillä. Palveluihin kuuluu myös hammaskorun kiinnittäminen. Hammaskorun voi ostaa opetuslinikalta, tai tuoda oman hammaskorun mukanaan (Metropolia.)

Palvelukonseptin kehittämisen tarve on noussut esille toiminnan käynnistymisen myötä. Palveluille on kysyntää enemmän kuin tämänhetkiset resurssit antavat myötä. Ihmiset hakeutuvat yksityisten palveluiden piiriin julkisten toimijoiden hoitojonojen takia, ja oppilastyönä tehtävät suun terveyspalvelut kiinnostavat myös edullisemman hinnan takia.

Esille on noussut myös suuhygienistiopiskelijoiden oppimiskokemuksen vahvistaminen. Tähän liittyy muun muassa ammatillisen kasvu, sisäisen yrittäjäyys ja moniammatillisen yhteistyö. Tämän vuoksi opinnäytetyö toteutettiin toiminnallisena kehittämistyönä, joka sisälsi myös laadullisen tutkimuksen elementtejä.

Lopullinen opinnäytetyön tuotos oli suuhygienistiopiskelijoille suunnattu esittelymateriaali yksityisten suuhygienistipalveluiden toiminnasta sekä toimintaympäristöstä. Opinnäytetyöstä ja sen prosessista tarkemmin seuraavissa kappaleissa.

2 Opinnäytetyön tarkoitus, tavoitteet ja kehittämistehtävät

Opinnäytetyön tarkoituksena oli saada ymmärrystä suuhygienistiopiskelijoiden ennakkokäsityksistä Metropolia Ammattikorkeakoulun Suunhoidon opetuslinikalla olevista yksityisistä suuhygienistipalveluista sekä siellä suoritettavasta harjoittelusta. Lisäksi tarkoitus oli saada madallettua opiskelijoiden kynnystä hakeutua suorittamaan klinistä harjoittelua yksityisiin suuhygienistipalveluihin, osana opintojen pakollisia työelämäharjoitteluja, jotka pääsääntöisesti suoritetaan Metropolian Ammattikorkeakoulun Suunhoidon opetuslinikalla Myllypurossa.

Opinnäytetyötä suunnitellessa oli selkeästi noussut esille, että suuhygienistiopiskelijat varaavat vähän työvuoroja yksityisiin suuhygienistipalveluihin ja tekevät työvuorovaukset verrattain myöhään. Potentiaalisia asiakkaita näille palveluille on ja palveluiden pullonkaulana onkin asiakkaille tarjottavien vapaiden aikojen vähyys. Tarjottavien vastaanottoaikojen rajoittunut valikoima ja lyhyet reaktioajat ajanvarausten suhteen vaikeuttavat toiminnan kehittämistä ja suunnitelmallisuutta.

Opinnäytetyön tavoitteena ja kehittämistehtävänä oli luoda yksityisten suuhygienistipalveluiden toiminnasta ja toimintaympäristöstä esittelevää materiaalia, joka on kohdennettu Metropolia Ammattikorkeakoulun suuhygienistiopiskelijoille. Tällä materiaalilla lisätään suuhygienistiopiskelijoiden tietoa näistä palveluista. Tavoitteena oli myös innostaa suuhygienistiopiskelijoita osallistumaan yksityisten suuhygienistipalveluiden tuottamiseen, joka on vapaaehtoinen vaihtoehto suorittaa työelämäharjoittelua.

Lisäksi tarkoituksena oli saada välitettyä suuhygienistiopiskelijoille tieto, että työskentely yksityisissä suuhygienistipalveluissa vahvistaa opiskelijan omaa ammatillista osaamista, oppimiskokemusta sekä vastuunottoa ja sisäisen yrittäjyyden tunnetta.

Opinnäytetyötä ohjasivat seuraavat kehittämistehtävät:

1. Kuinka lisätä suuhygienistiopiskelijoiden tietoa yksityisistä suuhygienistipalveluista?
2. Miten suuhygienistiopiskelijat saadaan innostumaan työelämäharjoittelusta yksityisissä suuhygienistipalveluissa?

3 Tietoperusta

Opinnäytetyön toteutuksessa käytettiin useita eri näkökulmia sekä tietoperustaa. Opinnäytetyö oli osa opiskelijoiden perehdytysmateriaalia yksityisiin suuhygienistipalveluihin, jossa otettiin huomioon erilaiset oppijat, opiskeluhyvinvointi sekä ammatillinen kasvu. Lisäksi Lean-ajattelu oli yhtenä kehitystoiminnan pohjana.

Kuten työelämässä yleensäkin, työntekijän ammatilliset valmiudet ovat tärkeänä osana työ- ja potilasturvallisuutta ja omaa työhyvinvointia, samat lainalaisuudet pätevät opiskelijoihinkin ja ohjattuun tai itsenäiseen työelämäharjoitteluun, nyt ja tulevaisuudessa (Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö).

Tässä luvussa esittelemme keskeiset käsitteet, jotka ohjasivat tietoperustamme rakentamista ja muuta toimintaamme opinnäytetyön eri menetelmällisissä vaiheissa.

3.1 Perehdyttäminen

Perehdyttämisen tärkeydestä on olemassa useita tutkimuksia: hyvä perehdyttäminen lisää työhyvinvoinnin lisäksi työturvallisuutta. Työturvallisuuslaki velvoittaa työnantajan perehdyttämään työntekijän työhön tarvittaviin välineisiin sekä toimintaympäristöön (Työturvallisuuslaki 738/2002, 14 §).

Onnismaan artikkelissa kerrotaan kuinka säädösten ja lakien pelkkä minimivaatimusten täyttäminen ei ole vastuullisten organisaatioiden tavoitteena. Vastuulliset organisaatiot osaavat nähdä perehdyttämisen parhaimmillaan kehittävän työhön perehtyjän lisäksi koko työyhteisöä. Hyvän perehdytyksen pohjalla kytee syvempi ajatus siitä, mitä ollaan tekemässä ja miksi. Työelämälähtöisen koulutuksen lisääntyessä korostuu myös ohjaustarpeiden yksilöllinen räätälöiminen, jolloin perehtyjän aiemmat kokemukset sekä työhön liittyvät tavoitteet voitaisiin pystyä ottamaan paremmin huomioon. (Onnismaa 2010: 88.)

3.2 Opiskeluhyvinvointi

Penttinen, Skaniakos, Lairio ja Ukkonen kertovat tekemässään tutkimuksessa, kuinka työelämäorientaation vahvistaminen opiskelujen aikana tukee opiskelijoiden hyvinvointia. Työelämäorientaatio on nostettu keskeiseksi asiaksi korkeakouluopiskelijoiden elä-

mänsuunnittelussa. Korkeakouluopiskelijoiden tulisi nähdä koulussa järjestettävät harjoittelut osana työelämää, joka näin antaa lisävalmiuksia työelämään siirtymisessä valmistumisen jälkeen. (Penttinen & Skaniakos & Lairio & Ukkonen 2011: 99–100.)

Opinnäytetyössä haluttiin ottaa huomioon opiskelijoiden hyvinvointiin vaikuttavia asioita, joihin omalta osaltaan ovat vaikuttamassa myös hyvä perehdyttäminen, selkeät tehtävänannot ja oma ammatillinen kasvu. Opiskelijan kokonaisvaltainen hyvinvointi lisää opiskelun motivaatiota, keskittymistä ja jaksamista, sekä valmistaa että valmentaa kohtaamaan työelämän mukanaan tuomat haasteet myös moniammatillisessa työyhteisössä.

3.3 Ammatillinen kasvu

Hiillos kirjoittaa 2018 Sitrassa julkaistussa tekstissä Ammatillisen kasvun olevan oppimisen keskiössä ja kuinka ammattikorkeakouluilta tullaan jatkossa vaatimaan jatkuvan oppimiseen panostamista. Työelämän osaamistarpeet ovat myös jatkuvassa muutoksessa eikä niitä pysty aina ennakoimaan. Yhteistyö opettajien, työelämän toimijoiden ja opiskelijoiden välillä on tärkeää. (Hiillos 2018.)

Myös Työtäri ja Piirainen kertovat 2014 tekemässä tutkimuksessaan kuinka maailman ja myös Euroopan rakenteellinen muutos on vaikuttanut siihen, että työvoimalta edellytetään laajempaa liikkuvuutta, osaamista sekä oman alan osaamisen jatkuvaa päivittämistä. Ammattikorkeakoulujen tehtävänä on kouluttaa osaavia työntekijöitä työelämään sekä tukea työelämän kehittämistä. Opiskelijoiden keskeisimpänä tavoitteena onkin kehittää omia työelämätaitoja teoriaa sekä käytäntöä yhdistämällä. (Työtäri & Piirainen 2014: 46, 48).

Lisäksi Työterveyslaitoksen Työhyvinvointi paremmaksi-raportissa (2016) kerrotaan, kuinka aika usein unohdetaan, että työpaikalla – tällaiseksi voi myös ajatella opiskelupaikan – on osaamista ja taitoa toiminnan kehittämiseen, kunhan se vain osataan ottaa käyttöön. Kun on tiedostettu mahdollisia haasteita, tarpeita tai ongelmia, niitä ryhdytään työyhteisön sisältä etsimään ratkaisua, ratkaisukeskeisesti kehittäen. Työhyvinvointi paremmaksi-raportti on osa Työelämä2020-hanketta. (Puttonen & Hasu & Pahkin 2016: 21, 28).

Suuhygienistin työnkuva on hyvin laaja sekä monipuolinen. Suuhygienisti voi työskennellä niin julkisessa kuin yksityisessä terveydenhuollossa, myös yrittäjänä. Työtehtäviä voi olla niin perus- kuin erikoissairaanhoidossa. Näitä työtehtäviä ovat muun muassa

suun terveystarkastukset, suun infektiosairauksien ehkäisy, hoito sekä seuranta. Suuhygienisti voi myös osallistua eri erikoisalojen osatehtäviin kuten oikomishoitoon, kirurgiaan sekä purentafysiologiaan. Suuhygienisti toteuttaa myös esteettistä hammashoitoa. Tämän lisäksi suuhygienisti voi toimia yksityisyrittäjänä tai työskennellä esimerkiksi markkinoinnin parissa, asiantuntijatehtävissä, erilaisissa terveysalan organisaatioissa, kouluttajana tai esimiehenä. (Suun terveydenhoidon ammattiliitto ry.)

Suuhygienistiopinnoissa edetään aina askel kerrallaan ja helposta haastavampiin tehtäviin. Opintojen kliinisissä suun terveydenhoidon harjoitteluissa keskitytään pääasiassa perushoidon toteuttamiseen eri ikäisille asiakkaille Suunhoidon opetuslinikalla. Yksityiset suuhygienistipalvelut ovat nyt tuoneet opiskelijoille mahdollisuuden kehittää omaa osaamistaan sekä edistää ammatillista kasvua entisestään ennen työelämään siirtymistä. Kun nämä palvelut ovat myös yksityinen palvelu, niin oppilaat saavat yksityisissä suuhygienistipalveluissa lisää kokemusta yksityisestä yritystoiminnasta. Yksityisiin palveluihin kuuluu suunhoidon lisäksi muun muassa maksuasioihin sekä suunhoitotuotteiden myyntiin perehtymistä.

3.4 Lean-ajattelu

Maijala, Eloranta ja Ikonen ovat tehneet tutkimuksen, jonka tavoitteena on ollut tutkia lean-päivittäisjohtamisen piirteitä ja tähän liittyvää osaamista sekä kuinka lean-ajattelua voidaan hyödyntää yliopistosairaaloissa. Lean-ajattelua on sovellettu terveydenhuollossa 2000-luvulta lähtien. Lean-ajattelun ideana on korostaa voimavarojen tehokasta hyödyntämistä, jatkuvaa parantamista, ihmisten kunnioitusta sekä lisäarvon tuottamista asiakkaille. Myös hukcatekijöiden tunnistaminen sekä näiden vähentäminen on olennainen osa lean-ajattelua (Maijala & Eloranta & Ikonen 2020: 18–19).

Lean-ajattelu oli hyödynnettävissä myös yksityisten suuhygienistipalveluiden kehitystyössä. Palveluille on paljon kysyntää, mutta tämänhetkiset resurssit eivät riitä kysynnän vastaamiseen. Lean-ajattelua käytettiin opinnäytetyön pohja-ajatuksena, kun pohdittiin sitä, että miten saisi opiskelijoita innostumaan työelämäharjoittelusta yksityisissä suuhygienistipalveluissa. Mitä enemmän opiskelijat hakeutuvat työelämäharjoitteluun yksityisiin suuhygienistipalveluihin, sitä enemmän Suunhoidon opetuslinikka pystyy vastaamaan näiden palveluiden kysyntään.

3.5 Saavutettavuus

Jokainen meistä on omanlaisensa oppija. Toiset oppivat paremmin lukemalla, toiset kuuntelemalla ja kolmannet oppivat parhaiten visuaalisten materiaalien kautta. Sisällön saavutettavuus paranee monipuolistamalla viestintää kuvin tai videoin (Aluehallintovirasto).

Rinne, Korkeamäki ja Villa (2021) kertovat kirjoittamassaan artikkelissa, kuinka oppimisvaikeuksia on arvioitu yhdeksi yleisimmistä toimintarajoitteista korkeakouluopiskelijoilla, opiskelijoista jopa 16 prosenttia kokivat oppimisvaikeuksia. Oppimista hankaloittavia asioita voivat olla liitännäisiä lukemiseen, kirjoittamiseen tai laskentakykyihin. Hankaluuksia koettiin usein tiedon prosessoinnissa ja nämä oppimisvaikeuksien vaikutukset voivat ajan myötä jopa lisääntyä aikuisiällä elinympäristön vaatimuksien myötä (Rinne & Korkeamäki & Villa 2021: 24). Opinnäytetyömme tuotoksissa halusimme siis mahdollisimman monipuolisesti ottaa huomioon erilaiset ihmiset tuottamalla niin visuaalista kuin audiovisuaalista materiaalia tekstityksineen.

Tekstitykset lisäävät videon laatua sekä käyttömukavuutta ja mahdollistavat katselun jopa äänekkäässä ympäristössä. Videon sisältö avautuu paremmin myös heille, joiden kuulo on heikentynyt tai jotka puhuvat äidinkielenään jotakin muuta kuin suomea (Holopainen & Järveläinen & Karhula & Savolainen & Suikka 2021: 4). Opinnäytetyön tuotoksien saavutettavuus paranee esimerkiksi sillä, että lisätään tuotettuun videoon tekstitys tukemaan sanallista kerrontaa. Käsitteet saatavuus, esteettömyys sekä saavutettavuus menevät ihmisillä usein herkästi sekaisin, verkkoympäristössä saavutettavuudella tarkoitetaan esteettömyyttä. Saavutettavuus on esteettömyyttä digitaalisessa ympäristössä (Manninen 2020: 22).

4 Opinnäytetyön toteuttaminen

4.1 Menetelmälliset lähtökohdat

Tässä opinnäytetyössä käytettiin sekä laadullisen että määrällisen tutkimuksen elementtejä, eli kyseessä on niin sanottu yhdistelmäversio tai monimuotoinen opinnäytetyö, toiminnallinen kehittämistyö, jossa haetaan havaittuihin käytännön ongelmiin ratkaisuja luomalla konkreettisia tuotoksia (Ojasalo & Moilanen & Ritalahti 2015: 32–34). Kehittämispohjaisesta oppimisesta puhutaan, kun oppimisen lähtökohtana on todellinen kehittämistyö.

Todellinen kehittämistyö lähtee aina työelämän tarpeista ja tavoitteena on tuottaa jotain uutta tai tuoda muutosta olemassa olevaan tilanteeseen: palvelu, tuote, tuotos, toimintamalli- tai prosessi, työkuultuuri. Ammattikorkeakoulun suuhygienistiopiskeluun liittyvät kliiniset harjoittelut ovat työelämlähtöisiä, siten opiskeluympäristöä voidaan verrata oikeaan työelämään ja siellä tarvittaviin taitoihin. Osalla suuhygienistiopiskelijoista on jo erilaisia työelämästä tартtuneita tietoja ja taitoja, joita voidaan hyödyntää kehittämissä: asiantuntijuutta jaetaan puolin ja toisin.

Kehittämistyön pohjana on yhteistyö työelämäkumppanin kanssa ja toimintaa ohjaa tiiviisti kumppanuus ja vastuullinen yhdessä tekeminen. Tieteellisen tutkimuksen ja tutkimuksellisen kehittämistyön pääero on toiminnan päämäärässä: halutaanko tuottaa uutta teoriaa vai aikaan saada myös käytännön parannusta tai uusia ratkaisuja: kehittämistyössä etsitään ja otetaan käyttöön uusia ratkaisuja ja viedään käytännön tasolla käyttöön.

Kehittämistyöhön kuuluu olennaisena osana uuden tiedon tuottaminen ja sen hyödyntäminen, vaikka lähtökohdat ovatkin erilaiset kuin tieteellisessä tutkimuksessa. Kehittämistyön tutkimuksellisuus tarkoittaa toiminnan järjestelmällistä, analyyttistä ja kriittistä etenemistä, samalla kun uusi tuotettava tieto tai ratkaisu rakentuu olemassa olevan tiedon päälle: puhutaan tiedon ja käytännön vuoropuhelusta. Luovuus on tärkeänä osana muutostyötä: tiedetään että on tarvetta jollekin uudelle, mutta ei vielä tarkasti tiedetä, mitä se on. (Ojasalo ym. 2015: 15–21.)

Tietoperustaan pohjautuva tieto ja verkkokyselyllä kerätty aineisto olivat tämän opinäytetyön perustana. Näihin perustuen lähdettiin toteuttamaan tuotosta, jonka avulla pyrittiin lisäämään tietoisuutta sekä helpottamaan suuhygienistiopiskelijoiden hakeutumista yksityisiin suuhygienistipalveluihin.

4.2 Toimintaympäristö, kohderyhmä, hyödynsaajat

Toimintaympäristönä oli Metropolia Ammattikorkeakoulun Myllypuron kampuksella sijaitsevan HyMy-kylän Suunhoidon opetuslinikka, joka toimii yhteistyössä Helsingin kaupungin Suun terveydenhuollon kanssa. Suunhoidon opetuslinikalle asiakkaat tulevat Helsingin kaupungin terveystakeskushammaslääkärin läheteellä ja opetuslinikan pääpaino on suuhygienistiopiskelijoiden tuottamissa julkisissa suuhygienistipalveluissa.

Suunhoidon opetuslinikalla on syksyllä 2021 alkanut erillinen, yksityiset suuhygienistipalvelut - palvelukokonaisuus, joka fyysisesti toimii samalla opetuslinikalla. Näihin palveluihin asiakkaat hakeutuvat erillisen ajanvarauksen kautta, ilman hammaslääkärin lähetettä. Palvelut ovat asiakkaalle maksullisia. Toiminnasta vastaavat Metropolia Ammattikorkeakoulun HyMy-kylän Suunhoidon opetusklinikan yliopettaja ja vastuuhammaslääkäri sekä kliinisinä opettajina Suunhoidon klinikalla toimivia suuhygienistejä, terveydenhuollon ammattilaisia.

Yksityisten suuhygienistipalveluiden käytössä on pääsääntöisesti Suunhoidon opetusklinikan kolme (3) nimettyä hoitoyksikköä, boksia. Jokaisessa boksissa omalla työvuorollaan työskentelee yksi suuhygienistiopiskelija, eli kyseessä on itsenäistä työskentelyä opettajan ohjauksessa. Yksityisissä suuhygienistipalveluissa yksi opettaja ohjaa kolmea suuhygienistiopiskelijaa kerrallaan. Yksityisille suuhygienistipalveluille on Metropolia Ammattikorkeakoulun käyttämässä sähköisessä oppimisympäristössä Moodlessa erillinen ja oma yksityiset suuhygienistipalvelut - työtila.

Työtilasta löytyy eri välilehtiä, joiden alta löytyy tietoja ja ohjeita muun muassa palveluvalikoimasta, toimenpiteistä ja ajanvarauksesta. Ajanvaraus välilehdeltä löytyy työvuorojen varauslista, josta suuhygienistiopiskelija voi varata itselleen sopivan työpäivämäärän sekä boksien. Yksityisten suuhygienistipalveluiden jonotuslistalla oleville asiakkaille soitetaan ajanvarausta sen jälkeen, kun kunkin päivän kohdalle on suuhygienistiopiskelija varannut itselleen työvuoron. Jokaiselle tarjolla olevalle työpäivälle voi siis yhteensä kolme suuhygienistiopiskelijaa varata työvuorot itselleen.

Kohderyhmänä olivat suuhygienistiopiskelijat, joilla on vielä opinnoissaan edessä kliinistä työelämäharjoittelua. Yhtenä mahdollisena harjoittelupaikkana työelämäharjoittelun suorittamiseen on Suunhoidon opetusklinikan yksityiset suuhygienistipalvelut. Yleisesti ottaen kyseessä olivat 2. vuoden tai 3. vuoden suuhygienistiopiskelijat, joilla on jo tarvittavat kliiniset ja teoreettiset valmiudet kaiken tasoisten asiakkaiden hoitoon, eli opiskelijoilla on opintopisteitä kertynyt vähintään 140 opintopistettä sekä suoritettuina Kivuton suun terveydenhoito- ja Parodontologia II- opintojaksot, sekä niitä edeltävät kliiniset työelämäharjoittelut.

Kehittämistyön hyödynsaajia olivat suuhygienistiopiskelijat, Metropolia Ammattikorkeakoulun suun terveydenhuollon tutkinto-ohjelma, HyMy-kylän Suunhoidon opetusklinikan yksityiset suuhygienistipalvelut sekä sen asiakkaat. Kun yksityisten suuhygienistipalve-

luiden toiminnasta saa ajanmukaista tietoa opintojen aikana, suuhygienistiopiskelijoiden hakeutuminen näihin palveluihin lisääntyy ja sitä kautta asiakkaille on tarjolla monipuolisemmin hoitoaikoja nykytilanteeseen verrattuna.

Myös muut Metropolian opiskelijat hyötyvät tuotetusta materiaalista, etsiessään tietoa HyMy-kylän palveluista tai osallistuessaan yksityisten suuhygienistipalveluiden tiedotus- ja markkinointitapahtumiin. Suun terveydenhuollon tutkinnon opettajat voivat käyttää tuotettua materiaalia oman työnsä tukena ja näin sujuvoittaa työskentelyään suuhygienistiopiskelijoiden kanssa.

4.3 Lähtötilanteen kartoitus

Lähtötilannetta kartoitettiin muun muassa tutustumalla toimintaympäristöön sekä kysymällä suoraan työelämän kumppanilta eli tilaajalta heidän toiveitaan kehittämiskohteille. Toimintaympäristöön tutustuminen toteutui syksyllä 2022 usealla käyntikerralla, samalla keskusteltiin sekä tilaajan että työvuoroissa olevien suuhygienistiopiskelijoiden kanssa. Näillä tutustumiskerroilla suoritettiin myös toiminnan havainnointia. Tutkimuslupa saatiin ennen toimintaympäristöön tutustumisen ja havainnoinnin aloittamista.

Tilaajan kanssa sovittiin etukäteen päivämäärät, jolloin toimintaympäristöön tutustumista ja aitojen työvuorojen tilanteiden havainnointia toteutettiin. Havaintojen oikeellisuuden ja lähtötilanteen kartoittamisen kannalta oli tärkeää, että tilaajan edustajat olivat tietoisia ennakkoon suunnitelluista havaintokäynneistä, näin he pystyivät ottamaan tämän huomioon omassa työsuunnittelussaan ja antamaan tarvittavaa tukea.

Työvuorossa ja paikalla oleville suuhygienistiopiskelijoille – kuin myös paikalla oleville muille opettajille – kerrottiin avoimesti, mikä oli opinnäytetyön tekijöiden syy olla paikalla ja tehdä havainnointia. Näin saavutettiin yhteinen luottamuksellinen tila, jossa kaikki ilmaistut asiat ovat luottamuksellisia ja tietoja käsitellään anonyymisti. Työvuoroissa olleet suuhygienistiopiskelijat olivat avuliaita ja kertoivat omia näkemyksiään yksityisten suuhygienistipalveluiden toiminnasta. Avoimesti kertomalla ja raporttimalla kehittämistyön prosessien vaiheista varmistetaan myös työn tekemisen objektiivisuus, joka on tärkeä osa kehittämistyötä.

Suunnitteluvaiheessa pidettiin erikseen etäyhteyksillä kokouksia tilaajan kanssa, joissa tarkennettiin mahdollisia avoimia kysymyksiä. Opinnäytetyön projektipaperille kirjattiin ylös havaintoja ja näkemyksiä toimintaympäristöstä sekä hahmoteltiin erilaisia vaihtoehtoja opinnäytetyön toteuttamiselle.

Havainnointi ja toimintaympäristöön tutustuminen on yksi tärkeä osa toiminnallista kehittämistyötä, jota jonkin verran vierastetaan. Kun kehittämistyön kohteena on aikaansaada muutos ihmisten käyttäytymisessä – tässä kohtaa suuhygienistiopiskelijoiden hakeutumisessa yksityisiin suuhygienistipalveluihin harjoitteluun – havainnoinnin avulla saadaan tietoa, miten ihmiset toimivat luonnollisessa toimintaympäristössä ja havainnointia voidaan käyttää esimerkiksi toteutettavan kyselyn ja tuotoksen tukena (Ojasalo ym. 2015: 114).

Havainnointien perusteella näissä palveluissa opiskelijoiden työvuorolistat olivat osittain tyhjiä ja jotkut vuorot ovat jopa jääneet täyttämättä, vaikka asiakkaita olisi tulossa. Käytössä olevien resurssien hyödyntäminen tehokkaasti oli siis vielä työn alla. Tämän opinnäytetyön kehittämiskysymyksen ”Miten opiskelijat saadaan innostumaan työelämäharjoittelusta yksityisissä suuhygienistipalveluissa?” selvittäminen oli myös tärkeässä osassa opinnäytetyöprosessia.

Lähtötilanteen kartoittamiseksi toteutettiin sähköinen kyselylomake, jonka avulla selvitettiin suuhygienistiopiskelijoiden ajatuksia, odotuksia ja näkemyksiä yksityisistä suuhygienistipalveluista ylipäätään, omasta ammatillisesta valmiudestaan yksityisissä suuhygienistipalveluissa toimimiseen sekä palveluiden tuottamisesta. Kysely tehtiin syksyllä 2020 ja sen jälkeen Metropolia Ammattikorkeakoulussa opiskelunsa aloittaneille suuhygienistiopiskelijoille, joilla kaikilla oli vielä edessään klinistä työelämäharjoittelua muun muassa yksityisissä suuhygienistipalveluissa. Kysely toteutettiin anonyymisti Microsoft Office Forms -alustalla luodulla sähköisellä puolistrukturoidulla kyselyllä.

Suuhygienistiopiskelijoille suunnattu kysely lähetettiin Microsoft Teams-palvelun kautta valituille opiskelijaryhmille opettajan toimesta. Valitut opiskelijaryhmät olivat vuodesta 2020 ja sen jälkeen aloittavat opiskelijaryhmät. Valitut opiskelijaryhmät olivat syksystä 2020-kevät 2022 opinnot aloittaneet opiskelijaryhmät.

4.3.1 Verkkokysely

Opinnäytetyön osana toteutettiin kysely valikoiduille suuhygienistiopiskelijaryhmille, joilla on vielä edessä klinistä työelämäharjoittelua muun muassa yksityisissä suuhygienistipalveluissa. Kysely toteutettiin joulukuussa 2022 ja vastausaikaa oli kaksi (2) viikkoa. Kyselyssä oli kahdeksan kysymystä, joista suljettuja eli strukturoituja kysymyksiä oli seitsemän (7) ja yksi (1) oli avoin kysymys, jossa opiskelijat saivat halutessaan kertoa omin sanoin mielikuvistaan yksityisistä suuhygienistipalveluista ja omista ammatillisista taidoistaan. Suljettujen kysymysten tarkoitus oli helppoudellaan ja nopeudellaan

innostaa vastaajia vastaamaan kyselyyn: liian pitkäksi tai vaikeaksi koettuun kyselyyn voidaan vastaaminen jättää tekemättä (Ojasalo ym. 2015: 131).

Kysely pohjautui sekä määrällisen että laadullisen tutkimuksen elementteihin, jotka tähtäävät toiminnan kehittämiseen, ei niin määrän tai määrien selvittämiseen. Kehittämistyössä käytettävien eri tutkimusmenetelmien erot eivät ole keskeisessä roolissa, vaan työtä tukevien eri menetelmien käyttäminen on kehittämistyössä keskeistä ja toisaalta, saadaan monenlaista näkökulmaa ja ideoita. Kysely soveltuu hyvin lähtötilanteen selvittämiseksi osana kehittämistyötä. (Ojasalo ym. 2015: 40.) Kyselyn kysymykset kuvaavat tutkittavaa asiaa ilmiönä, suuhygienistiopiskelijoiden omia näkemyksiä ja kokemuksia.

Määräajan umpeuduttua, vastaukset analysoitiin ja niistä saatiin tietoa suuhygienistiopiskelijoiden tämänhetkisestä käsityksestä suuhygienistipalveluista sekä miten ja minkälaista näihin palveluihin liittyvää esittelymateriaalia olisi hyvä tuottaa. Vastausten analysoinnista kerrotaan tarkemmin seuraavassa osiossa 4.3.2.

Aineiston kerääminen kohdennettiin tietyille suuhygienistiopiskelijoille, jotka parhaiten vastasivat asetettuihin opinnäytetyön kehittämiskysymyksiin liittyviä tavoitteita. Tutkimuksen kohderyhmänä eli perusjoukkona olivat kaikki Metropolian suuhygienistiopiskelijat, joista valikoitiin otoksena tietyt suuhygienistiopiskelijaryhmät.

Perusjoukko on joukko yksiköitä: ihmisiä, yrityksiä, kuvia tai tekstejä, ja se sisältää kaikki havaintoyksiköt. Havaintoyksikkö on puolestaan tutkittava ja mitattava kohde: yksilö, yritys, kuva, teksti. Otos tarkoittaa tietyin ehdoin tutkimukseen valikoituja havaintoyksiköitä. (Vilka, Hanna 2021: 98.)

Ennen varsinaisen kyselyn lähettämistä valikoiduille suuhygienistiopiskelijaryhmille, lähetettiin suunnitellut, alustavat kysymykset muutamille vastaajille, vapaaehtoisille suuhygienistiopiskelijoille ja heiltä pyydettiin palautetta kyselyn kysymysasettelusta ja sisällystä. Hanna Vilkan mukaan, kyselylomake on hyvä ensin testata muutamalla perusjoukkoa vastaavalla ihmisellä, jotka kriittisesti arvioivat kyselylomaketta muun muassa tutkimusongelman kannalta (Vilka 2021: 108). Testikyselyllä haettiin tietoa siitä, että asetetut kysymykset olivat helposti ymmärrettäviä, objektiivisesti asetettuja, niitä on sopiva määrä ja niihin vastaaminen ei vie liikaa aikaa. Liian pitkät kyselyt ja vaikeasti ymmärrettävät tai johdattelevat kysymykset vaikuttavat siihen, kuinka mielekkääksi vastaajat kokevat kyselyn ja haluavatko he käyttää aikaa vastaamiseen.

Testikyselyn palautteen mukaisesti, muutamia kysymyksiä muokattiin aiempaa selkeämmäksi. Pääosin testivastaajat pitivät kartoituskyselyn kysymyksiä riittävinä ja vastamista helppona, mikä oli varsinaisen kyselyn tarkoituskin. Kyselyn kysymykset löytyvät liitteestä 3.

Kyselylomakkeen suunnittelu on tärkeä yksittäinen tutkimuksellinen mittari määrällisessä eli kvantitatiivisessa tutkimusmenetelmässä. Tätä voi soveltaa myös laadullisessa eli kvalitatiivisessa tutkimusmenetelmässä. Kehittämistavoitteet ja -kysymykset linkittyvät yhteen kyselylomakkeessa, jossa tulee kysyä vain niitä asioita, joita väitetään tutkittavan ja mitattavan. Yksittäiset avoimet kysymykset kyselylomakkeessa eivät välttämättä tarkoita, että tutkimuksessa käytettäisiin laadullista tutkimusmenetelmää, vaan avoimet kysymykset soveltuvat hyvin esitutkimuksiin, joiden avulla voidaan tarvittaessa jalostaa ja rakentaa tulevia monivalintakysymyksiä. Kyselylomakkeen suunnittelussa huomioidaan kohderyhmän tuntemus, kysymykset muotoillaan vastaajille tutulla tavalla ja kysymysten järjestys on selkeä ja looginen vastaajan kannalta katsottuna. (Vilkkä, Hanna 2021: 105–107.)

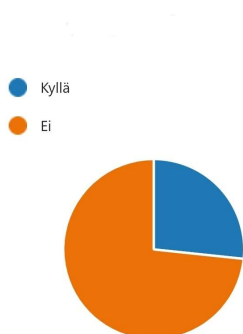
Kaiken tutkimustoiminnan taustalla on laadullinen eli kvalitatiivinen tutkimus, jonka avulla pyritään ymmärtämään ja selittämään ilmiötä, sen rakennetta ja siihen liittyviä muuttujia. Laskennallisia menetelmiä voidaan käyttää osana kvalitatiivisessa tutkimuksessa ja tehdä laskelmia, mutta laskelmat eivät tee määrällistä tutkimusta näiltä osin. (Kananen 2017: 44, 172).

Seuraavassa kappaleessa esitetään verkkokyselyn vastausten analysointi sanallisesti hyödyntäen laadullisen tutkimuksen näkökulmia, ja esitetään vastaukset myös visuaalisesti helposti ymmärrettävinä ympyrädiagrammeina.

4.3.2 Verkkokyselyn vastausten analysointi

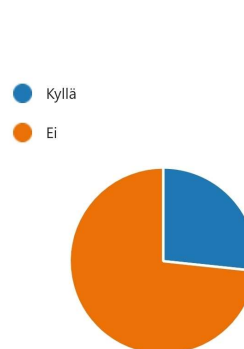
Suurin osa vastaajista oli sitä mieltä, että he tarvitsevat lisää tietoa Suunhoidon opetusklinikan yksityisistä suuhygienistipalveluista, eli eivät omaa hyviä tietoja yksityisten suuhygienistipalveluiden toiminnasta (kuva 1) ja sähköisessä oppimisympäristössä Moodlessa ei ole riittävästi perehdytysmateriaalia näistä palveluista (kuva 2).

6. Omaatko mielestäsi hyvät tiedot Metropolian suunhoidon opetusklinikan yksityisten suuhygienistipalveluiden toiminnasta?

Kuva 1

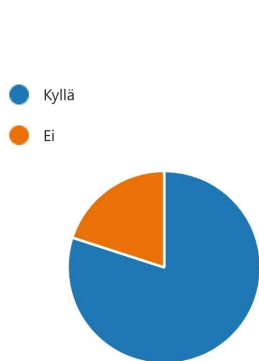
4. Ovatko Metropolian yksityisten suuhygienistipalveluiden perehdytysmateriaalit Moodlen työtilassa riittävät?

Kuva 2

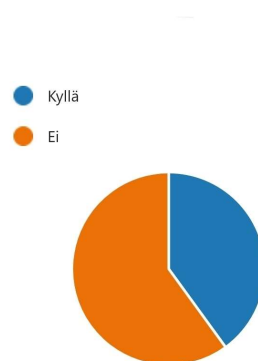
Suurin osa vastaajista myös koki omat ammatilliset taidot riittäviksi toimiakseen yksityisissä suuhygienistipalveluissa (kuva 3), olivat mielellään menossa harjoitteluun näihin palveluihin (kuva 4) ja kokivat nämä palvelut tärkeänä osana opintokokonaisuutta (kuva 5).

8. Koetko Metropolian suunhoidon opetusklinikan yksityisten suuhygienistipalvelut tärkeänä osana opintokokonaisuuttasi?

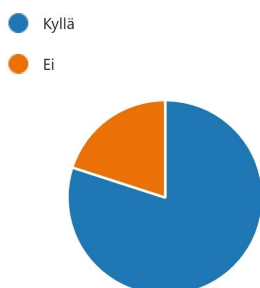
Kuva 3

7. Omaatko mielestäsi riittävät ammatilliset taidot toimiaksesi Metropolian suunhoidon opetusklinikan yksityisissä suuhygienistipalveluissa?

Kuva 4

5. Oletko menossa mielelläsi tekemään harjoittelua Metropolian suunhoidon opetusklinikan yksityisiin suuhygienistipalveluihin?

Kuva 5

Avoimeen kysymykseen annetut vastaukset olivat myös yhdensuuntaisia: opintojen aikana tarvitaan lisää tietoa yksityisistä suuhygienistipalveluista sekä siellä suoritettavasta harjoittelusta.

Lisätiedon saaminen yksityisistä suuhygienistipalveluista sekä ehkäisee epätietoisuutta että opintojen aikaista stressiä opintojen suorittamisesta. Ajanmukaisella lisätiedolla parannetaan ammatillisen kasvun näkymiä. Myös opettajien tukea yksityisissä suuhygienistipalveluissa arvostetaan.

Verkkokyselyn matala vastausprosentti saattaa liittyä kyselyn julkaisuajankohtaan. Kysely julkaistiin joulukuun alkupäivinä ja vastausaikaa oli kaksi (2) viikkoa. Anonyymien vastausten kertymistä seurattiin säännöllisesti. Kyselyn olemassaolosta muistutettiin kyselyn aikana kerran valittujen suuhygienistiopiskelijaryhmien omilla Teams-kanavilla, jossa kysely oli julkaistu ja pyydettiin vastauksia. Joululoman läheisyys sekä lukukauden loppu heikensivät mahdollisesti vastausprosenttia. Yksittäinen vastaaja on voinut jättää vastaamatta peläten tulevansa tunnistetuksi vastauksistaan, vaikka olimme selkeästi kertoneet saatelomakkeessa, että kysely toteutetaan anonyymisti ja henkilötietoja ei kerätä.

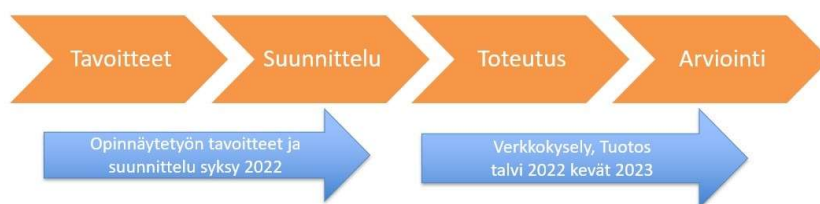
Kyselylomakkeen etuna on se, että vastaaja jää tuntemattomaksi, ja vastaavasti haittana on yleisesti alhainen vastausprosentti (Vilka, Hanna 2021: 94). Nykyinen sähköisten kyselyiden yleisyys ja niistä aiheutuva kyselytulva voi myös osaltaan vaikuttaa vastausprosenttiin (Ojasalo ym. 2015: 129). Pelkästään Metropolia Ammattikorkeakoulun sisältä tulee lähes viikoittain eri opiskelijaryhmille osoitettuja sähköisiä kyselyjä, samoin

opiskelijoihin kohdistuu monia muita, opiskelun ulkopuolisia kaupallisia sähköisiä kyselyjä.

4.4 Toiminnan etenemisen ja työskentelyn kuvaus

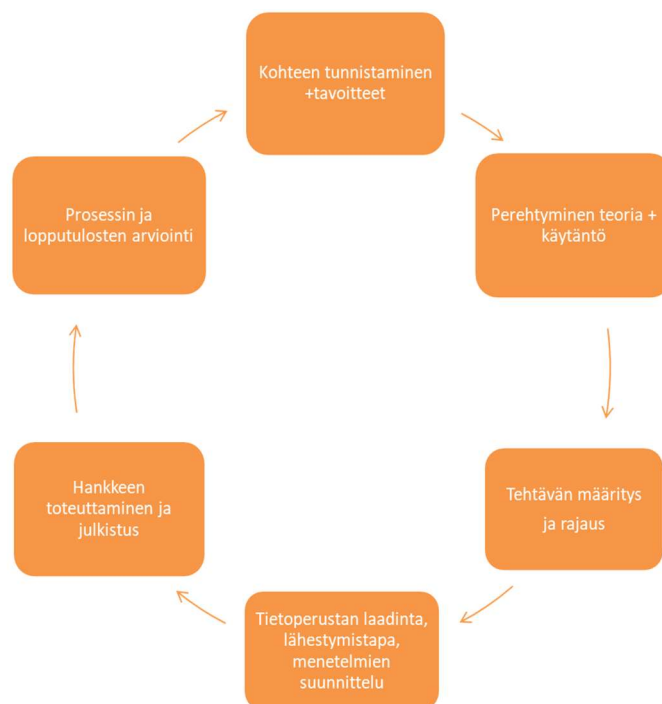
4.4.1 Toiminnan eteneminen

Opinnäytetyö eteni kehittämistyölle tyypillisen prosessinomaisesti, jossa toiminnan suunnittelu, havainnointi, toiminta ja arviointi etenee sekä kehämäisesti että lineaarisesti, yhdestä vaiheesta toiseen siirtyen. Opinnäytetyön tekeminen voidaan kuvata prosessina, jossa ensin asetetaan tavoitteet ja tehdään suunnitelma tavoitteisiin pääsemiseksi, sitä seuraa toteutusvaihe, jonka jälkeen arvioidaan muutostyössä onnistuminen. (Ojasalo ym. 2015: 22–26.) Muutostyön yksinkertaistettu prosessi on esitetty kuviossa 1.

Kuvio 1. Muutostyön prosessi, mukaillen. (Ojasalo ym. 2015)

Usein kehittämistyössä liikutaan eri prosessien vaiheiden välillä edestakaisin: palataan taaksepäin, tehdään jotain muutoksia, haetaan lisätietoa, sitten edetään taas seuraavaan vaiheeseen, palataan takaisin, arvioidaan tekemisen tasoa. Vaiheiden välisiä eroja voi olla hankala huomata, mutta on tärkeää hahmottaa ja ymmärtää kehittämistyön prosessin kokonaisuus. Keskeisenä osana prosessia keskitytään koko ajan järjestelmällisyyteen ja analyyttiseen toimintaan, kriittisyyteen ja aktiiviseen vuorovaikutukseen, raportointiin eri tahoille sekä eettisyyteen. (Ojasalo ym. 2015: 22–26.) Tutkimuksellisen kehittämistyön prosessi on kuvattu kuviossa 2.

Kuvio 2. Tutkimuksellisen kehittämistyön prosessin kuvaus (Ojasalo ym. 2015)

Kehittämistyön prosessissa on tärkeää tuntea erilaisia lähestymistapoja. Näiden lähestymistapojen tunnistaminen auttaa kokonaisvaltaisesti ymmärtämään kehittämistyön tavoitetta. Kehittämistehtävä itsessään määrittää, minkälainen lähestymiskulma on milloinkin paras ja sopivin, ja siksi kehittämistehtävän tavoitteiden määrittely on tärkeää. Usein eri lähestymiskulmia käytetään kehittämistyössä samanaikaisesti, lähestymiskulmien ero on niiden painotuksessa.

Lähestymistapoja ovat muun muassa tapaustutkimus, toimintatutkimus, konstrukttiivinen tutkimus, palvelumuotoilu ja innovaatioiden tuottaminen (Ojasalo ym. 2015: 36–38). Toimintatutkimuksessa kiinnostuksen kohteena on se, miten asioiden pitäisi olla, eikä vai se, miten ne nykyisellään ovat, eli toiminnan kohteena on ihmisen tai organisaation toiminnan muuttaminen. Konstruktivisessa tutkimuksessa ratkaistaan käytännön ongelmaa luomalla jotain uutta, käyttöön otettavaa tuotosta: tuote, ohje, opas, käsikirja, menetelmä, malli, suunnitelma. Palvelumuotoilussa taas painotetaan prosessien ja menetelmien soveltamista palvelun kehittämisessä. Tavoitteena on luoda organisaation kannalta katsottuna vaikuttavia konsepteja, jotka ovat samalla käyttäjäystävällisiä ja helppokäyttöisiä ja joissa palvelun käyttäjät ovat keskiössä. (Ojasalo ym. 2015: 58–64.)

Myös Jorma Kananen kirjoittaa kirjassaan Laadullinen tutkimus pro graduna ja opin-
näytetyönä, eri tutkimusotteiden eli lähestymistapojen vaihtoehtoista. Case-, kehittä-
mis-, toiminta- sekä konstruktivistinen tutkimus ovat kvalitatiivisen ja kvantitatiivisen tut-
kimuksen yhdistelmiä. Interventiotutkimus, jossa tähdätään muutoksen aikaansaami-
seen, ovat toiminta-, kehittämis- ja konstruktivistinen tutkimus. Kaikki kehittämistyö ei
ole kehittämistutkimusta: organisaatioissa tehdään kehittämistyötä jatkuvasti ilman tut-
kimustakin. (Kananen, Jorma 2017: 40–50.)

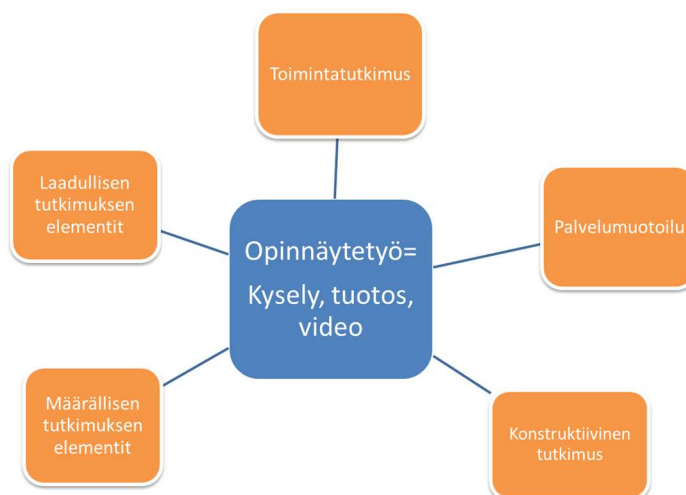
Käytännön työelämässä ja oppimisympäristössä tietoja ja taitoja vaihdetaan työntekijöi-
den ja työnantajan kesken, ilman että siitä välttämättä raportoidaan tai edes tiedoste-
taan kehittämistyön tapahtuneen. Organisaation sisältä kumpuava muutoskyky ja -halu
sekä näiden tunnistaminen johdon taholta ovat keskeisessä roolissa organisaation me-
nestyksellisessä toiminnassa.

Kehittämistyön lähestymistavan tai tutkimusotteen valinta ei ole yksiselitteistä. Kehittä-
mistyössä yhdistyy monen eri lähestymiskulman perusteet ja valittu tutkimusongelma
tai -kysymys määrittää, mitkä lähestymistavat tulevat valituksi ja miten niitä voidaan
käyttää kehittämistyössä. Siksi on tärkeää, että koko opinnäytetyöprosessin ajan fokus
on asetetun ja tarkennetun kehittämistehtävän keskiössä, siihen palataan säännöllisen
väliajoin ja tarkastetaan omaa tekemisen suuntaa.

Toimintaympäristöön tutustumisen, havainnoinnin ja kehittämiskohteiden tunnistamisen
jälkeen, alkoi tietopohjaan tutustuminen ja kartoittaminen niin käytännön kuin teorian
osilta. Lähtökohtina teoreettiselle tiedolle olivat perehdyttäminen, ammatillinen kasvu,
sisäinen viestintä, työturvallisuus.

Tiedonhaussa keskityttiin käyttämään vain luotettavia lähteitä. Tietoa haettiin kotimai-
sista ja ulkomaisista tietokannoista. Tiedonhaussa hyödynnettiin muun muassa Metro-
polian Ammattikorkeakoulun sivujen kautta MetCat Finna ja LibGuides tietokantoista
löytyviä lähteitä sekä kirjallista materiaalia. Myös Kyyti.fi-kirjastot tietokannan lähteitä ja
kirjallista materiaalia hyödynnettiin. Samanaikaisesti suunnittelussa ja pohdinnassa oli
erilaisia lähestymiskulmia sekä – menetelmiä kehittämistehtävään.

Opinnäytetyössä hyödynnettiin useamman lähestymistavan menetelmiä. Kehittämis-
työn menetelmistä käytettiin toimintatutkimuksen, konstruktivisen tutkimuksen sekä
palvelumuotoilun elementtejä, jotka kaikki tähtäävät toimintojen tai käytänteiden muut-
tamiseen, palvelukokemuksen parantamiseen. Eri kehittämistyön menetelmien käyttö
on esitetty kuviossa 3.

Kuvio 3. Tämän kehittämistyön käytetyt menetelmät ja lähestymistavat.

Suunnitteluvaiheen aikana luotiin opinnäytetyölle aikataulu- ja toteutussuunnitelman, johon kaikki sitoutuivat. Opinnäytetyön tekemiselle annettiin aikaa noin 8–10 kuukautta. Etukäteen tiedettiin suunnitellun aikataulun olevan tiukka. Aikataulusuunnittelussa huomioitiin mahdolliset viivästymiset, joita voi esiintyä myös tekijöistä riippumattomista syistä. Opinnäytetyön edistymistä rytmittivät myös opinnäytetyöprosessiin etukäteen annetut seminaari- ja luentopäivät.

Opinnäytetyön suunnittelun tueksi luotiin Microsoft OneDrive - palveluun yhteinen Word-tiedosto, projektipaperi. Tähän tiedostoon kerättiin prosessiin kuuluvia tärkeitä asioita kronologiseen järjestykseen. Tähän kirjattiin opinnäytetyön ohjaajan vinkkejä prosessin edistämiseksi, omissa tapaamisissa sovitut asiat, pohdinnat sekä konkreettiset päätökset toiminnan edistämiseksi. Tämä tiedosto osoittautui hyvin tärkeäksi ja tarpeelliseksi osaksi koko prosessia ajatellen ja sieltä oli hyvä tarkistaa itselleen sopivana ajankohtana tarvittavia tietoja opinnäytetyön edistämiseksi. Opinnäytetyön raportointia varten luotiin OneDrive - palveluun myös yhteinen Word-pohja jo suunnitteluvaiheessa.

Opinnäytetyön tilaajana toimi Metropolia Ammattikorkeakoulun Suunhoidon opetusklinikan yksityiset suuhygienistipalvelut. Opinnäyteprosessin suunnitteluvaiheessa solmittiin sopimus tilaajan eli Metropolia Ammattikorkeakoulun Suunhoidon opetusklinikan yksityisten suuhygienistipalveluiden kanssa. Toimintaympäristöön tutustumisen, havainnoinnin ja verkkokyselyn toteuttamiseksi haettiin tutkimuslupa suun terveydenhuollon tutkinto-ohjelman tutkimusvastaavalta sekä luotiin kyselyyn liittyvä GDPR-liite sekä saatekirje kyselylle.

Suunnitteluvaiheessa hahmoteltiin tulevan verkkokyselyn kysymyksiä ja niiden toimivuutta testattiin muutamilla testihenkilöillä. Opinnäytetyön toteutusvaiheessa lähetettiin varsinainen verkkokysely valituille suuhygienistiopiskelijaryhmille sekä saadut anonymit vastaukset analysoitiin. Vastauksia ja tietopohjaa apuna käyttäen lähdettiin opinnäytetyön toteutusvaiheessa koostamaan esittelymateriaalia. Käsikirjoitukset luotiin kirjalliselle materiaalille ja sitä tukevalle videolle.

Koko opinnäytetyön prosessiin kuuluu erilaisia Metropolia Ammattikorkeakoulun järjestämiä työpajoja, joihin osallistumalla vahvistetaan omaa osaamistaan opinnäytetyön tekemisessä eri osa-alueilla. Eri työpajoihin osallistumisesta saatuja tietoja ja vinkkejä hyödynnettiin niin kirjoittamiseen, kehittämistyöhön liittyvien menetelmien kuin erilaisten digitaalisten alustojen käyttämiseen kirjallisen materiaalin tuottamisessa.

Yhteistyö ryhmän kesken oli hedelmällistä, mutkatonta ja kannustavaa. Keskenään tutut työskentelytavat ja luottaminen siihen, että sovitut asiat hoidetaan ajallaan, olivat perusedellytys prosessin sujuvalle etenemiselle. Yhteydenpito ryhmän kesken oli tiivistä ja säännöllistä. Käytössä olivat Zoom-palvelu etätapaamisia varten ja ajatuksia vaihdettiin myös WhatsApp-sovelluksen kautta, jonne perustettiin erillinen oma ryhmä opinnäytetyötä varten. Ajoittain tapaamisia oli Metropolia Ammattikorkeakoulun Myllypuron kampuksella. Ideointi ja pohdinta oli avointa ja vuorovaikutteista, yhteisen näkemys saavuttaminen syntyi pääosin vaivatta. Joitain asioita ja ratkaisuja mietittiin pitkäänkin, lopulta hylättiin ja palattiin takaisin ideointitasolle. Yhteisymmärrys tämän kehittämistyön tarpeellisuudesta kantoi ryhmän työskentelyä eteenpäin.

Valmiit materiaalit annettiin opinnäytetyön julkaisun jälkeen Metropolia Ammattikorkeakoulun suun terveydenhuollon tutkinto-ohjelman käyttöön, jolloin opettajat pystyvät käyttämään valmista materiaalia suuhygienistiopiskelijoiden tiedottamiseen ja innostamiseen yksityisissä suuhygienistipalveluissa työskentelyyn.

4.4.2 Tuotoksen kirjoittaminen, kuvaaminen, editointi

Aluksi kirjallisen materiaalin pohjaksi indikoitiin laajasti käytössä olevaa ja hyvin tunnettua Microsoft Office Power Point-ohjelmaa sekä erillistä videota. Työpajaohjauksessa saadut tiedot erilaisista työskentelyalustoista muuttivat alkuperäistä suunnitelmaa.

Näitä uusia, vaihtoehtoisia alustoja olivat muun muassa Metropolia Ammattikorkeakoulun sähköisen oppimisympäristön Moodlessa oleva H5P-pohja sekä ThingLink-pohja. Työpajaohjauksen jälkeen päädyttiin käyttämään Moodlen H5P-pohjaa. Suunnitelman

mukaisesti tuleva tuotos sisältäisi kirjallisen materiaalin lisäksi videon, jotta materiaalin saavutettavuus saataisiin mahdollisimman suureksi. H5P-pohjalla pystyi yhdistämään tämän kirjallisen ja videomateriaalin samaan tuotokseen. Lisäksi materiaalin julkaisu Moodle-alustalla oli helpompi toteuttaa, kun työ oli tehty jo valmiiksi Moodlessa. Tietotekniikan lehtori loi opinnäytetyön tuotosta varten oman erillisen Moodlen työtilan muokkausoikeuksineen. Tähän erilliseen Moodlen työtilaan oli pääsy vain tämän opinnäytetyön tekoon osallistuvilla henkilöillä.

Käsitkirjoitus kirjoitettiin kirjallisen materiaalin pohjaksi. Käsitkirjoitus piti sisällään seuraavat osiot: yksityisten suuhygienistipalveluiden yleisesittely, päivän kulku ”My Day”-tyylisesti: opettajan alkubriiffaus, mistä löytyy tarvikkeita, suunhoitotuotteiden myynti, päivän lopetus, ”hienosti meni”. Käsitkirjoituksen kirjoituksen yhteydessä mietittiin erilaisia iskulauseita, sloganeita kirjalliseen materiaaliin. Käsitkirjoituksessa yhdistyi niin kirjallisen tekstin tuottaminen kuin videoiden kuvaaminen. Suunhoidon opetuslinikalla käytiin kuvaamassa kahdella eri kerralla.

Ensimmäisellä käynnillä kuvattiin ja edettiin alkuperäisen käsitkirjoituksen mukaisesti, joiltain osin päädyttiin kuvaamaan tiettyjä osioita useampaan kertaan. Aikaansaannosta tarkasteltiin kriittisesti ja sen perusteella käsitkirjoitukseen ja kirjallisen materiaalin sisältöön tehtiin muutoksia ja tarkennuksia. Toisella kuvauskäynnillä Suunhoidon opetuslinikalla toteutettiin uudet kuvaukset. Kuvaustuloksia näytettiin tilaajan edustajille kuvauskäynneillä ja kerrottiin tuotoksen suunnitelluista rakenteista. Heiltä saatiin positiivista ja rakentavaa palautetta, mikä kannusti jatkamaan eteenpäin suunnitellusti.

Kuvaukset toteutettiin opinnäytetyön tekijöiden omilla matkapuhelimilla. Kirjallista materiaalia varten otettujen kuvien kirkkaus ja värikylläisyys muokattiin yhteneväiseksi yhden matkapuhelimen omalla kuvanmuokkausohjelmalla. Lisää opinnäytetyön tuotoksesta ja sen toteutuksesta opinnäytetyön tuotos -kappaleessa.

5 Opinnäytetyön tuotos

Opinnäytetyön tuotoksena toteutettiin esittelymateriaali Metropolia Ammattikorkeakoulun Suunhoidon opetuslinikan yksityisistä suuhygienistipalveluista. Tuotos on kohdennettu Metropolia Ammattikorkeakoulun suuhygienistiopiskelijoille. Tuotettu materiaali sisälsi erilaisia visuaalisia elementtejä. Kirjallisen materiaalin lisäksi tuotos sisälsi kuvia sekä lyhyen esittelyvideon puheen ja tekstityksen kanssa, täten tuotoksesta saatiin

mahdollisimman monelle helposti saavutettava. Tuotos tehtiin Moodlen omassa työtilassa H5P-pohjalla ja tuotokseen sisällytetty video tehtiin Microsoftin Clipchamp-videoeditointiohjelmalla.

5.1 Tuotoksen kirjallinen materiaali

Kirjallinen materiaali on osa Moodlen H5P- pohjalla olevaa tuotosta. Kolmesta sivusta koostunut sisältö sisältää esittelykannen, toiminnan ja saatavilla olevien palveluiden, tilojen ja materiaalien esittelyn, ajanvarauskirjojen läpikäymisen, suunhoidon tuotteiden myyntipisteen esittelyn, päivän etenemisen kulun, kirjallista materiaalia tukevan videon ja lopuksi toivotaan opiskelijat tervetulleiksi suorittamaan työelämäharjoitteluaan yksityisiin suuhygienistipalveluihin.

Kirjallisen materiaalin pohjaksi valikoitui Moodlessa oleva H5P työkalu. Monipuolisella H5P-pohjalla saa luotua vuorovaikutteista sisältöä verkkosivuille tai eri alustoille kuten Metropolia Ammattikorkeakoulun sähköiseen oppimisympäristöön Moodleen. Kirjallisessa materiaalissa on käytetty opinnäytetyön tekijöiden omaa video- sekä kuvamateriaalia, jotka on kuvattu Metropolian Suunhoidon opetusklinikan tiloissa tekijöiden omilla matkapuhelimilla. Kirjallisen materiaalin luonnissa hyödynnettiin myös Microsoft PowerPoint ohjelman SmartArt -kaavioita. H5P-esityksen taustana käytettiin Metropolian graafisten linjausten mukaisesti Metropolian omaa esityspohjaa.

Kirjallisella H5P-pohjaan luodulla materiaalilla saatiin luotua monipuolinen esittelymateriaali yksityisistä suuhygienistipalveluista. Kirjallisessa materiaalissa esitellään näiden palvelujen toimintaa sekä toimintaympäristöä. Tämän lisäksi kannustetaan opiskelijoita osallistumaan näiden palveluiden tuottamiseen osana työelämäharjoittelua. Kirjalliseen materiaaliin upotettu video kertoo kootusti päivästä yksityisissä suuhygienistipalveluissa. Kirjallisen tuotoksen käsikirjoitus löytyy liitteestä 4.

5.2 Tuotoksen videomateriaali

Tuotoksessa oleva videomateriaali kertoo kootusti yksityisten suuhygienistipalveluiden toiminnasta ja mitä siellä päivän aikana tapahtuu. Lisäksi se toivottaa suuhygienistiopiskelijat tervetulleeksi suorittamaan harjoittelua yksityisiin suuhygienistipalveluihin. Tuotoksen videomateriaali tukee muuta kirjallista materiaalia. Video sisältää paikallaan olevaa sekä liikkuvaa kuvaa. Tämän lisäksi videolla kerrotaan käsikirjoituksen mukaisesti myös puhuen päivän toiminnasta. Puhe tekstitettiin videoon. Lisäksi videoon haluttiin tunnelmamusiiikki taustalle rennon tunnelman luomiseksi.

Video toivottaa tervetulleeksi seuraamaan päivää Metropolia Ammattikorkeakoulun Suunhoidon opetusklinikan yksityisissä suuhygienistipalveluissa. Videossa kerrotaan, että mitä aamulla sekä päivän aikana tapahtuu ja kuinka opettaja on tukena koko päivän. Lisäksi ohjataan opiskelijaa hakemaan lisää tietoa toimenpideohjeista yksityisten suuhygienistipalveluiden omasta Moodlesta. Lisäksi videolla yritetään innostaa opiskelijoita hakeutumaan harjoitteluun yksityisiin suuhygienisti palveluihin, jossa pääsevät kehittämään ammatillista osaamistaan sekä valmistamaan itseään vielä paremmin tulevaa työelämää varten. Videon käsikirjoitus löytyy liitteestä 5.

Videossa käytettiin opinnäytetyön tekijöiden omaa video- sekä kuvamateriaalia, jotka kuvattiin Metropolia Ammattikorkeakoulun Suunhoidon opetuslinikalla tekijöiden omilla matkapuhelimilla oikeina työpäivinä. Videolla näkyy opinnäytetyön tekijöiden lisäksi kuvauspäivinä yksityisissä suuhygienistipalveluissa työvuorossa olleita suuhygienistiopiskelijoita ja opettajia. Myös videolla kuultava ääni äänitettiin yhden opinnäytetyön tekijän toimesta matkapuhelimen omalla nauhurilla. Taustalla oleva musiikki haettiin Pixabay -palvelusta ja valittiin Creative Commons –lisenssillä oleva musiikki. Videon taustana käytettiin Metropolia Ammattikorkeakoulun omaa esityspohjaa. Lopullinen video koottiin Microsoftin Clipchamp-videoeditointiohjelmalla. Videot ja kuvat laitettiin editointiohjelmalla käsikirjoituksen mukaiseen järjestykseen. Käsikirjoituksen mukainen teksti äänitettiin useampaan eri ääniraitaan ja lisättiin ne haluttujen kuvien kohdalle. Lisäksi videoon editoitiin ohjelmalla erilaisia tehosteita, lisättiin tekstitykset ja valittu musiikki taustalle taustamusiikiksi.

6 Pohdinta

6.1 Tuotoksen tarkastelu

Tuotoksen tekeminen meni suunnitellun aikataulun mukaisesti. Opinnäytetyön tekijöillä oli selkeä visio lopputuloksesta, joten tuotoksen tuottaminen oli melko mutkatonta. Video sekä kirjallinen H5P-pohja saatiin visuaalisesti yhteneväiseksi selkeiden suunnitelmien ansiosta. Prosessin aikana teknisistä syistä tuotokseen tuli työskentelyvaiheessa myös toteutusmuutoksia. Alkuperäisistä suunnitelmista poiketen, ThingLink sekä interaktiivinen kuva jäivät pois suunnitelmista, sillä niiden käyttö ja liittäminen ei onnistunut valittuun H5P Course Presentation-pohjaan. Tuotoksesta olisi saatu hiottua hieman yhteneväisempi, jos opinnäytetyössä käytetty kuvamateriaali olisi kuvattu vain yhdellä ja samalla laitteella. Aikataulullisista syistä päädyttiin kahteen erilliseen valokuvaus- ja videointikertaan, jolloin yhtä ja samaa laitetta ei ollut käytettävissä. Ennakoon ajateltiin,

ettei kuvauksiin käytettävillä laitteilla eli matkapuhelimilla ole eroja, mutta editointivaiheessa laitteiden teknisten ominaisuuksien eroavaisuudet tulivat selkeästi esille.

Tuotos onnistui lopulta teknisten taitotasojen mukaan hyvin. Opinnäytetyön ryhmän jäsenillä oli aiempaa kokemusta videoiden editoinnista muilla editointiohjelmissa sekä äänen lisäämisestä videoon ja se helpotti tuotoksen toteuttamista. Erilaisten esittely- ja perehdytysmateriaalien tekemisestä oli myös ryhmän jäsenillä aiempaa kokemusta, joten materiaalin perusrunko syntyi suhteellisen vaivattomasti.

Tuotoksen visuaalinen ilme saatiin yhteneväksi sekä selkeäksi. Alkuperäisistä suunnitelmista poiketen, kun opinnäytetyön tilaajana oli Metropolia Ammattikorkeakoulu, päädyttiin käyttämään kirjallisen tuotoksen taustana Metropolia Ammattikorkeakoulun omaa esityspohjaa ja noudattamaan Metropolian omaa graafista linjausta. Tämä asetti omat rajoitteensa tuotoksen visuaaliselle ilmeelle. Noudattamalla Metropolian omia graafisia linjauksia, tuotoksesta saatiin yhdenmukainen ammattikorkeakoulun muiden kirjallisten opintomateriaalien kanssa.

6.2 Luotettavuus

Luotettavuuden varmistaminen suunniteltiin jo opinnäytetyön suunnitteluvaiheessa. Käytössä oli vain luotettavia kotimaisia ja ulkomaisia tietokantoja ja -lähteitä. Käytetyt tutkimusmenetelmät sekä käytetyt lähteet listattiin ja kerrottiin avoimesti. Kuten Susanna Nykyri kertoo kirjoittamassaan artikkelissa, tieteen laatua parantaa sen avoin julkaiseminen, jolloin kaikilla on mahdollisuus päästä tietoon käsiksi (Nykyri 2018: 2).

Opinnäytetyö raportoitiin avoimesti ja selkeästi, sekä luotettavuutta arvioitiin säännöllisesti matkan varrella. Säännöllinen yhteydenpito ja tiedonkulku opinnäytetyön ohjaajaan sekä tilaajaan vahvistivat luotettavuutta. Huomioita pyrittiin kiinnittämään huolellisiin, oikeanlaisiin lähdemerkintöihin asianmukaisella tavalla sekä lähteiden valinnassa pyrittiin etsimään ajantasaista ja mahdollisimman tuoretta tietoa. Olemme toimineet hyvän tieteellisen käytännön mukaisesti, joka on esitelty tarkemmin seuraavassa kappaleessa.

Tämän opinnäytetyön alkuperäisyys on tarkastettu Turnitin OriginalityCheck-järjestelmällä.

6.3 Eettisyys

Opinnäytetyö ja materiaali tuotettiin hyvää tieteellistä käytäntöä noudattaen. Tutkimuseettinen neuvottelukunta on laatinut hyvän tieteellisen käytännön ohjeet (2023), joita noudattamalla tieteellinen tutkimus voi olla luotettava, uskottava sekä eettisesti hyväksyttävä. Tutkimuksissa on noudatettava tiedeyhteisön tunnustamia toimintatapoja, joihin kuuluu rehellisyys ja huolellisuus tutkimuksen eri vaiheissa. Tutkimuksissa tulee soveltaa tieteellisen tutkimuksen kriteerien mukaisia menetelmiä tiedonhaussa, tutkimuksessa ja arvioinnissa. Avoin ja vastuullinen viestintää on myös toteutettava, kun tuloksia julkaistaan. Tutkimuksissa tulee ottaa muiden tutkijoiden työt ja saavutukset asianmukaisesti huomioon sekä viitattava näihin asianmukaisesti. Tutkimuksien tietoaineistot on tallennettava tieteelliselle tiedolle asetettujen vaatimusten mukaan ja tarvittavat tutkimusluvut tulee olla hankittuna sekä tietyissä tilanteissa eettinen ennakoarviointi tehtynä. Ennen tutkimuksen aloittamista tulee olla sovittuna kaikkien osapuolien kesken oikeudet, vastuut, velvollisuudet ja aineistoja koskevat asiat, kuten säilyttäminen ja käyttöoikeus. Sopimuksia voi aina tarkentaa tutkimuksen edetessä. Myös tutkimuksen rahoitus ja merkitykselliset sidonnaisuudet ilmoitetaan kaikille asianosaisille ja nämä raportoidaan tulosten julkaisussa. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2023.)

Tutkimuslupa tehtiin opinnäytetyöprojektin alussa Metropolia Ammattikorkeakoulun Suun terveydenhuollon tutkinto-ohjelman kanssa. Materiaalissa käytetyt kuvat ja videot ovat itse kuvattuja Metropolian Suunhoidon opetuslinikalla opinnäytetyön tekijöiden omilla matkapuhelimilla ja kuvissa näkyviltä henkilöiltä on pyydetty suostumus suullisesti ennen kuvaamista. Tuotosten pohjana on käytetty Metropolia Ammattikorkeakoulun omia esityspohjia, joissa näkyy Metropolia ammattikorkeakoulun logo. Tuotos on myös tehty luotettavilla alustoilla, kuten sähköinen oppimisympäristö Moodle sekä Microsoft. Tämän lisäksi muu tuotoksessa käytetty materiaali, kuten videon taustamusiikki, on hankittu käyttöön Creative Commons –lisenssillä.

Henkilötietojen käsittelyä ohjaa tietosuojasäännökset. Tietosuojan toteutumisesta huolehtiminen on edellytys siihen, että tieteellinen tutkimus on laadukasta. Tutkimuksissa on myös aina mahdollista käyttää anonymisoituja tietoja. Näitä anonymisoituja tietoja ei lueta henkilötiedoiksi. Tällöin anonymisoituja tietoja käytettäessä ei sovelleta tietosuojasäännöksiä. (Tietosuojavaltuutetun toimisto.)

Osana opinnäytetyötä toteutettu kyselytutkimus tehtiin täysin anonymiminä ja minkäänlaisia henkilötietoja ei kerätty. Koko kehittämistyön prosessin ajan salassapitovelvollisuudesta ja anonymiteetistä on pidetty kiinni.

Kysely toteutettiin Microsoft Office Forms- alustalla, johon jokainen vastaaja vastasi anonymisti, eikä yksittäisiä vastaajia tai vastauksia pystytty tunnistamaan tai identifioimaan. Annetuista vastauksista nähtiin määrät sekä mitkä vastaukset määriteltymiin kysymyksiin oli annettu. Kyselyaineisto tuhottiin asianmukaisesti, kun opinnäytetyön raportti oli valmis.

6.4 Tuotoksen hyödyntäminen

Metropolian ammattikorkeakoulun Suun terveydenhuollon tutkinto-ohjelman opettajat pystyvät hyödyntämään opinnäytetyön tuotosta kertoessaan suuhygienistiopiskelijoille kyseisistä yksityisistä suuhygienistipalveluista ja siellä suoritettavasta vapaaehtoisesta harjoittelusta. Materiaali julkaistaan yksityisten suuhygienistipalveluiden omassa Moodle-työtilassa, jossa opiskelijat pääsevät myös itsenäisesti tutustumaan materiaaleihin.

6.5 Kehittämisehdotukset

Tämän opinnäytetyön tuotos on suunnattu vain Metropolia Ammattikorkeakoulussa opiskeleville suuhygienistiopiskelijoille. Metropolia Ammattikorkeakoulun Myllypuron kampuksella toimiva HyMy-kylä, jossa myös Suunhoidon opetusklินิกka toimii, on moniammatillinen toiminta- ja oppimisympäristö ja siellä työskentelee sekä harjoittelee eri terveydenhuollon alojen opiskelijoita ja opettajia. Toiminnan esittelymateriaalia voisi jatkojalostaa niin, että se soveltuisi esitettäväksi myös muille kuin vain Metropolia Ammattikorkeakoulussa opiskeleville suuhygienistiopiskelijoille. Tuotosta voisi myös kehittää siten, että sitä pystyisi jakamaan myös Metropolia Ammattikorkeakoulun ulkopuolelle eri sidosryhmille. Esimerkiksi videotuotoksen jatkojalostus voi olla osana tulevaa markkinointimateriaalia, jota pystyisi hyödyntämään Metropolia Ammattikorkeakoulun sekä Suunhoidon opetusklіnikan sosiaalisen median kanavissa.

Yksityiset suuhygienistipalvelut ovat olleet toiminnassa vasta muutaman vuoden ja moni perehdytyksen ja toiminnan esittelyyn liittyvä materiaali on osittain keskeneräinen. Opinnäytetyön prosessin aikana tuli muilta suuhygienistiopiskelijoilta toiveita yksityiskohtaisempiin ohjeisiin. Toiveena oli esimerkiksi tarkat kuvaukset asiakaskäyntien sisällöistä eli mitä kaikkea yhdellä asiakaskäynnillä voidaan tehdä sekä yksityiskohtaiset toimenpideohjeet kaikista toimenpiteistä.

Tähän opinnäytetyön tuotokseen ei sisällynyt tarkkoja yksityiskohtaisia ohjeita. Tarkoituksena oli tuottaa yleispätevää esittelymateriaalia, jolla saadaan yksityiset suuhygienistipalvelut suuhygienistiopiskelijoiden tietoisuuteen. Yksityiskohtaiset toimenpideohjeet ovat tulevaisuudessa tarpeelliset ja mahdollisia seuraavia opinnäytetyön aiheita.

6.6 Ammatillinen kasvu opinnäytetyöprosessissa

Tämä opinnäytetyö on opettanut paljon erilaisia taitoja ja lisännyt entisestään valmiutta tulevaan työelämään sekä vahvistanut työelämässä tarvittavaa ammatillista osaamista. Opinnäytetyöprojekti on opettanut muun muassa käyttämään erilaisia työskentelyalustoja tuotosten tekoon, kuten sähköistä oppimisympäristöä Moodlea, H5P-alustaa ja Microsoft Clipchamp videoeditointiohjelmaa. Näitä työskentelyalustoja ei muissa yhteyksissä olisi tullut opittua, vaikka videoiden editoinnista oli jonkinlaista aikaisempaa kokemusta muilla ohjelmilla. Moodlen käyttö on aiemmin rajoittunut niin sanotussa opiskelijan rooliin, nyt pääsimme laajentamaan osaamista Moodlen käyttöön opettajan ja järjestelmävalvojan roolissa.

Opinnäytetyön prosessin aikana meille selkiytyi myös paremmin se, kuinka monipuolista esittely- ja opetusmateriaalin luominen voi nykypäivänä olla. Tuotetun materiaalin ei tarvitse enää olla pelkkää PowerPoint dioja tai Wordilla tuotettuja tekstejä. Projekti antoi meille paremmin ymmärrystä siitä, kuinka monipuolisella materiaalilla saa myös paremmin tavoitettua erilaisia oppijoita.

Opinnäytetyön prosessi on parantanut suunnitelmallisuutta sekä harjaannuttanut tutkimusprosessin läpi viemisessä. Alusta loppuun saakka tehty kehitystyö antoi paremman kuvan sekä käsityksen kehitystyön vaativuudesta. Lisäksi tämä prosessi auttoi meitä ymmärtämään, kuinka laajoja työelämän kehityshankkeet voivat olla sekä kuinka monimutkaisesta prosessista loppujen lopuksi on kyse. Vastaavasti opimme, että kehittämistyö voi lähteä pienestä oivalluksesta ja sen eteenpäin viemiseen ei välttämättä tarvitse suuria toimenpiteitä, kunhan aina huolehditaan avoimuudesta, luotettavuudesta ja eettisyydestä.

Opimme prosessissa myös paremmin fokuksen keskittämistä tiettyyn kehityskohteeseen, vaikka aiheeseen liittyviä kehityskohteita olisi ollut useita. Aiheen rajaaminen tuntui aluksi jopa hankalalta, sillä mielenkiintomme kohdistui niin moneen eri osa-alueeseen.

Erilaisten oppimistapojen ja työskentelytapojen ymmärtäminen vahvistui tämän opin-
näytetyön prosessin aikana. Tiedostamme paremmin moninaisia tekemisen toteutusta-
poja ja prosessin aikana vahvistui se ennakkokäsitys, kuinka tärkeää on toimiva vuoro-
puhelu ja luottavainen vuorovaikutus niin ryhmän jäsenten kesken, kuin ulkopuolisten
toimijoiden, muun muassa opiskelijoiden ja opettajien kanssa.

Löydettyämme opinnäytetyömme niin sanotun punaisen langan, helpottui fokuksen
keskittäminen mitä pidemmälle prosessissa pääsimme. Kehittämistyötä tehdessämme
aiheen paloittelu pieniin osiin auttoi meitä ymmärtämään paremmin suurta kokonai-
suutta.

Lähteet

Aluehallintovirasto. Videoiden ja äänilähetysten saavutettavuus. <<https://www.saavutettavuusvaatimukset.fi/digipalvelulain-vaatimukset/videoiden-ja-aanilahetysten-saavutettavuus/>>. Viitattu 28.9.2022

Hiillos, Minna 2018. <<https://www.sitra.fi/blogit/ammattillinen-kasvu-oppimisen-keski-ossa/>>. Viitattu 13.9.2022

Holopainen, Riitta & Järveläinen, Leena & Karhula, Päivikki & Savolainen, Eeva & Suikka, Minna 2021. Videoiden tekstityökalut vertailussa. *Signum*. 54(2). 4-9. <<https://doi.org/10.25033/sig.109614>>.

Kananen, Jorma. 2017. Laadullinen tutkimus pro graduna ja opinnäytetyönä. Työkirja ammattikorkeakouluun. Jyväskylän ammattikorkeakoulu JAMK.

Maijala, Riikka Kristiina & Eloranta, Sini & Ikonen, Tuija 2020. Lean-ajattelu ja lean-päivittäisjohtaminen yliopistosairaaloissa. *Sosiaalilääketieteellinen Aikakauslehti*. 57(1). <<https://doi.org/10.23990/sa.78049>>.

Manninen, Soile 2020. Yhdessä homma haltuun. *Signum*. 52(4). 19–23. <<https://doi.org/10.25033/sig.89028>>.

Metropolia. Suun terveydenhuollon palvelut. <<https://www.metropolia.fi/fi/asiakastyot-ja-palvelut/suunhoidon-opetuslinikka>>. Viitattu 15.9.2022

Nykyri, Susanna 2018. Avoin julkaiseminen ja vastuullinen tiede. *Informaatiotutkimus*, 37(2). 1-4. <<https://doi.org/10.23978/inf.73196>>.

Ojasalo, Katri & Moilanen, Teemu & Ritalahti, Jarmo 2015. Kehittämistyön menetelmät: Uudenlaista osaamista liiketoimintaan. 3. uudistettu painos. Helsinki. Sanoma Pro Oy.

Onnismaa, Jussi 2010. Perehdytys todentuu vuorovaikutuksessa. *Työelämän tutkimus*, 8(1). 88. <<https://journal.fi/tyoelamantutkimus/article/view/87433>>.

Penttinen, Leena & Skaniakos, Terhi & Lairio, Marjatta & Ukkonen, Jenni 2011. Miten työelämäorientaatiota voidaan tukea koulutuksen aikana? korkeakouluopiskelun pedagoginen työelämähorisontti. *Aikuiskasvatus*, 31(2), 99–110. <<https://doi.org/10.33336/aik.93921>>.

Puttonen, Sampsa & Hasu, Mervi & Pahkin, Krista 2016. Työhyvinvointi paremmaksi. Työterveyslaitos. <<https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/130787/Ty%c3%b6hyvinvointi%20paremmaksi.pdf?sequence=1&isAllowed=y>>.

Rinne, Hanna & Korkeamäki, Johanna & Villa, Tiia 2021. Korkeakouluopiskelijoiden koetut oppimisvaikeudet ja niiden yhteys elämän eri osa-alueisiin. *Kuntoutus*, 44(1). 24-36. <<https://doi.org/10.37451/kuntoutus.103339>>.

Sosiaali- ja terveysministeriö. Helsinki 2022. Asiakas- ja potilasturvallisuusstrategia ja toimeenpanosuunnitelma 2022–2026: 27-30. <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163858/STM_2022_2.pdf?sequence=1&isAllowed=y>. Viitattu 16.9.2022

Suun terveydenhoidon ammattiliitto ry. Suuhygienisti. <https://www.stal.fi/mika_stal/suuhygienisti>. Viitattu 13.9.2022

Tietosuoja-valtuutetun toimisto. Tietosuoja. Tieteellinen tutkimus. <<https://tietosuoja.fi/tieteellinen-tutkimus>>. Viitattu 13.9.2022

Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2023. Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkauseräilyjen käsitteleminen Suomessa. Helsingissä 15.3.2023. <https://tenk.fi/sites/default/files/2023-03/HTK-ohje_2023.pdf>. Viitattu 17.4.2023

Työturvallisuuslaki 738/2002, 14 §. Annettu Helsingissä 23.8.2022. <<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2002/20020738>>. Viitattu 16.9.2022

Töytäri, Aija & Piirainen, Arja 2014. Opiskelijoiden työelämäosaaminen ammattikorkeakoulun päämääränä. *Ammattikasvatuksen Aikakauskirja*, 16(1), 46–61. <<https://journal.fi/akakk/article/view/113539>>.

Vilkkä, Hanna 2021. Tutki ja kehitä. 5. päivitetty painos. Jyväskylä. PS-Kustannus Oy.

Hakuprosessin kuvaus

Taulukko 1. Hakuprosessin kuvaus.					
Tietokanta	Hakusanat	Otsikkotasolla luettuja	Tiivistelmätasolla luettuja	Kokotekstitasolla luettuja	Lopullinen valinta
MetCatFinna	Lean	20	4	2	1
MetCatFinna	Ammatillinen kasvu	60	5	2	1
	Perehdytysmateriaali				
MetCatFinna	suunterveys	4	1	1	0
MetCatFinna	Perehdytys	34	10	4	1
MetCatFinna	Oppimistyyli	20	5	3	0
MetCatFinna	Työhyvinvointi, terveysala	37	6	2	1
MetCatFinna	Sisäinen markkinointi artikkeli	4	0	0	0
MetCatFinna	Sisäinen markkinointi kirja	90	2	0	0
MetCatFinna	Markkinointi	60	2	1	0
Google	Työturvallisuuskeskus	10	4	2	0
Google	Työterveyslaitos	17	5	4	2
Google	Tietosuoja	10	1	1	1
Google	Tietosuojalaki	10	1	1	0
Journal.fi	opiskelu, hyvinvointi	15	5	2	1
Journal.fi	Saavutettavuus	18	6	2	2
Journal.fi	Oppimisvaikeus	16	3	2	1
Yhteensä		425	60	29	11

Hakutulosten kuvaus

Taulukko 2. Artikkeleiden kuvaus.

Kirjoittaja ja vuosiluku	Maa, jossa kirjoitettu	Tavoite	Tutkimustyyppi	Ketä tutkittiin ja missä	Tutkimuksen päätulokset
Aija Toytari, Arja Piirainen 2014	Suomi	Opiskelijoiden käsityksen tarkastelu AMK-osaamisessa	Haastattelu	AMK opiskelijoita Suomessa	Opettaja ammatillisen osaamisen ohjaaja. Opiskelijoiden mielestä työelämälahtoisuus vasta kehiteillä.
Riikka Majjala Sini Eloranta Tuija Ikonen 2020	Suomi	Tunnistaa lean-johtamisen piirteitä. Lean-ajattelun hyödynnettävyys yo-sairaaloissa.	Kysely, Teema-haastattelu	4 yo-sairaala Suomessa	Lean-periaatteiden soveltaminen ja toiminta eivät olleet vakiintunutta. Lean-ajattelusta hyötystä prosessien kehityksessä, mutta ei vastaa kaikkiin terveydenhuollon johtamis- ja kehittämisvaatimuksiin.
Työterveyslaitos 2017	Suomi	Työhyvinvointi paremmaksi / Työn kehittäminen yhdessä	MEADOW-haastattelu	1500 työnantajaa, 1700 työntekijää Suomessa	Keskimäärin Suomessa työhyvinvointi hyvällä tasolla. Kiireen hallintaan, työn tekemiseen ja työaikaan lisää vaikutusmahdollisuuksia. Työhyvinvoinnin kehittämisen tasot. Henkilöstö mukaan kehittämiseen.
Riitta Holopainen Leena Jarveläinen Päivikki Karhula Eeva Savolainen Minan Suikka 2021	Suomi	Saavutettavuusvaatimuksien täyttäminen, kuinka siihen päästään.	Vertailu	6 erilaista tekstitystyökalua Suomessa.	Suomenkielistä murretta tai puhekieltä tekstitettäessä tekstitystyökalut menivät helposti sekaisin. Englanninkielen tekstitys sujui huomattavasti paremmin. Puhekieli muuttuu tekstitykseksi paremmin, mitä artikuloidumpaa ja käsikirjoitetumpaa puhuttu kieli on.

Verkkokyselyn kysymykset

1. Tiedätkö mitä Metropolian Suunhoidon opetuslinikalla olevat yksityiset suuhygienistipalvelut ovat?
2. Onko sinulla aikaisempaa työkokemusta suun terveydenhuollosta (ennen omien opintojen alkua)?
3. Oletko työskennellyt muualla suun terveydenhuollossa opintojesi aikana kuin Metropolian suunhoidon klinikalla?
4. Ovatko Metropolian yksityisten suuhygienistipalveluiden perehdytysmateriaalit Moodlen työtilassa riittävät?
5. Oletko mielelläsi menossa tekemään harjoittelua Metropolian Suunhoidon opetuslinikan yksityisiin suuhygienistipalveluihin?
6. Omaatko mielestäsi hyvät tiedot Metropolian Suunhoidon opetuslinikan yksityisten suuhygienistipalveluiden toiminnasta?
7. Omaatko mielestäni riittävät ammatilliset taidot toimiaksesi Metropolian Suunhoidon opetuslinikan yksityisissä suuhygienistipalveluissa?
8. Koetko Metropolian Suunhoidon opetuslinikan yksityiset suuhygienistipalvelut tärkeänä osana opintokokonaisuuttasi?
9. Kerro omin sanoin mielikuvastasi Metropolian Suunhoidon opetuslinikan yksityisistä suuhygienistipalveluista, omista ammatillisista taidoista ja ajatuksista.

H5p käsikirjoitus

1. Kansikuva – Metropolian yksityiset suuhygienistipalvelut
2. Toiminnan esittely - tekstinä alussa, mikä yksityiset suuhygienistipalvelut?
 - a. Toiminnan alkaminen, vastuuhenkilöt (SmartArt)
 - b. Mitä, miksi, kenelle (SmartArt)
3. Saatavilla olevat palvelut
 - a. Interaktiivinen boksikuva, mihin upotetaan eri toimenpiteet/palvelut ”klikkeinä” TAI
 - b. Tekstinä
4. Käytössä olevat tilat – mitkä yksityisten palveluiden käytössä (kuvat kaikista)
 - a. Boksit
 - b. Kaapit
 - c. Ajanvaraus
 - d. Myyntikaappi
5. Päivä yksityisissä palveluissa
 - a. Opet auttavat aina!
 - b. Päivän kulku yleisesti
 - c. My Day; tekstiesittely ja audiovisuaalinen osuus = kuva tai videoklippi / interaktiivinen
6. Loppudia
 - a. Opet yhteiskuvaan/videoon
 - b. Tervetuloa avi-palveluihin kehittämään omaan ammatillista osaamista kivassa ympäristössä!

Videon käsikirjoitus

1. Päivä yksityisissä suuhygienistipalveluissa (Oven avaus -video)
2. Opettaja auttaa aamulla alkuun sekä tämän lisäksi sinulla on opettajan tuki koko päivän. Saat yksilöllistä ohjausta oman taitotason mukaisesti. (Opettaja ja opiskelija -kuva)
3. Päivän aikana tarvittavat tarvikkeet löytyvät kaapeista, joissa myös ohjeita eri toimenpiteisiin. Ohjeet löytyvät myös Moodlesta! (Tarveainekaapiston avaus -video)
4. Nyt olet valmis tulevaan päivään! (Hoitoyksikkö -kuva)
5. Toimit päivän aikana Suunhoidon opetusklinikan sekä opettajan ohjeiden mukaan. Opettaja auttaa aina! (Hoitoyksikkö -kuva)
6. Yksityisissä suuhygienistipalveluissa yksi opettaja ohjaa kolmea opiskelijaa. (Hoitoyksikkö -kuva)
7. Tutun perustyön lisäksi (Ultraäänilaite -kuva)
sinulla on mahdollisuus päästä esteettisen hoidon pariin, kuten hampaiden valkaisuun (Hampaiden valkaisutuotteet -kuva)
8. Suunhoitotuotteiden myynti on myös osa yksityisiä suuhygienistipalveluita. (Myyntituotehylly -kuva)
9. Hyvin meni! (Kahden opiskelijan käsien läpsäys -video)
10. Tervetuloa tekemään harjoittelua yksityisiin suuhygienistipalveluihin.
Pääset kehittämään omaa ammatillista osaamistasi turallisessa sekä kivassa ympäristössä ja näin valmistat itsesi tulevaa työelämää varten. (Avi-palveluissa työskentelevät opettajat -kuva) ”
11. Voit varata työvuorosi Moodlesta opettajan ohjeiden mukaisesti! (Teksti -kuva)